

Brummen, 14-5-2025

Geacht college van B en W van de gemeente Brummen,

Op 23 april 2025 ontvingen wij van u de concept definitieve integrale kadernota sociaal domein met een visie op de sociale basis. Al eerder dit jaar hebben we u van een advies voorzien op twee nota's op het kader sociaal domein en de sociale basis. Deze nota's waren toen nog conceptueel. Het doet ons genoeg te constateren dat veel van onze adviezen zijn vertaald naar de nota die nu voor ons ligt.

Allereerst willen wij u complimenteren voor de heldere opzet van de huidige nota en de richting die hierin beschreven is. De nota beperkt zich nu echt tot alleen het kader van het sociaal domein en de visie op de sociale basis, zonder details die pas in een uitvoeringsagenda aan de orde zouden kunnen komen. Wij zien deze nota als een mooie kapstok om de toekomstige keuzen van de gemeente aan het gestelde kader en de beschreven visie te kunnen toetsen en onze advisering daarop af te stemmen.

In dit advies kijken wij naast de boodschap die u hiermee afgeeft, ook of deze visie een afdoende kader vormt om uw verdere uitwerkingen in prioriteiten, doelen/ambities, acties en het vastleggen van verantwoordelijkheden te kunnen plaatsen. Overigens hebben we wat tekstuele opmerkingen in een bijlage opgenomen om deze buiten het advies te houden.

Leesbaarheid en boodschap

Met 38 pagina's is de nota een flink stuk leeswerk. Dat komt niet alleen door de mooie foto's en voorbeelden die u in de nota hebt opgenomen, maar ook omdat de hoofdstukken 1, 2 en 3 een samenvatting en inleiding zijn op de overige hoofdstukken en daarmee zorgen dat er nogal wat herhaling optreedt. Maar wellicht dat dit juist de boodschap van de visie versterkt.

We vragen ons af wie de doelgroep is in deze nota. Als het om de medewerkers van de gemeente en de partners gaat, dan voldoet deze nota. Gaat het echter ook om de inwoners die als gebruiker of aanbieder een rol spelen binnen het sociaal domein, dan zou bijvoorbeeld een kortere samenvattende nota in B1-taal op zijn plaats zijn.

Met de boodschap in de visie is het duidelijk dat de verzorgingsstaat, zoals deze in het verleden is opgebouwd, verder wordt omgevormd naar een gemeenschap die veerkrachtig en zelfredzaam is en waarbij de gemeente als vangnet gaat dienen voor die zaken die de gemeenschap niet kan opvangen. Natuurlijk blijft de gemeente een regierol houden op onderdelen waar de wet dit voorschrijft, maar de verantwoordelijkheid voor een goed functionerend sociaal domein is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. En deze medeverantwoordelijkheid wordt ook gevoeld door de inwoners van de gemeente. Dit bewijst het grote aantal vrijwilligers binnen het sociaal domein wel.

De visie

We begrijpen dat met een visie een ideaal toekomstbeeld wordt weergegeven. In de werkelijkheid is de realisatie van zo'n toekomstbeeld nooit helemaal haalbaar. Zo schrijft u bijvoorbeeld op pag. 10: "Een goed functionerende sociale basis voorkomt zwaardere zorgvragen". In de werkelijkheid kan het aantal zwaardere zorgvragen wel verminderen, maar zullen die nooit helemaal voorkomen kunnen worden. Wij verwachten dat hiermee rekening wordt gehouden in de uitvoeringsagenda en de reservering van middelen.

Financiën en vervolgstappen

In hoofdstuk 9 beschrijft u de vervolgstappen. Het is goed om te lezen dat u het opstellen van een uitvoeringsagenda en de doorvertaling hiervan naar subsidierelaties en partnerschappen gezamenlijk met de partners in het veld gaat doen. In deze vervolgstappen worden de doelen benoemd en de ambities bepaald.

We zien wel dat er op basis van deze visie in de uitwerking een zeer hoog ambitieniveau gekozen kan worden en aangezien er in de toekomst beperktere middelen voorhanden zijn, zullen er keuzen gemaakt moeten worden.

Wij begrijpen uit de nota (pag. 7 en 35) dat voor de inzet van middelen keuzen worden gemaakt op basis van de grootste maatschappelijke meerwaarde. We vragen ons hierbij af hoe die meerwaarde bepaald wordt. Is het organiseren van ontmoetingen en ondersteuning van de Stichting Onze Droom meer of minder waard dan de veilige omgeving voor kinderen van Maakplaats The Villa of de maatjesprojecten van de SWB?

U schrijft ook dat u actief gaat monitoren en dat u transparant gaat communiceren over de gemaakte keuzen. Worden de doelen dan zodanig SMART gemaakt dat ze ook goed meetbaar worden?

We denken dat als deze stappen goed worden gezet, er veel draagvlak voor de keuzen kan ontstaan en er vertrouwen kan groeien bij de partners in de samenwerking.

We zien uit naar de beleidskeuzen die hierbij gemaakt gaan worden en wij zullen de ontwikkelingen volgen, zodat we u tijdig van advies kunnen voorzien. We zijn van mening dat deze visie afdoende richting geeft om uw verdere uitwerkingen in prioriteiten, doelen/ambities en acties te realiseren.

De toekomst van de inwoners van de gemeente Brummen

U heeft de keuze gemaakt om de toekomst van de gemeente Brummen te koppelen aan een andere gemeente om de ontwikkeling van bestuur en organisatie en de continuïteit van de huidige dienstverlening langdurig te kunnen waarborgen. De keuze voor een fusie is daarmee van organisatorische aard.

De onderzoeken naar de mogelijke fusiepartners lopen nog. We achten het van belang dat bij deze keuze de toegevoegde waarde voor de inwoners van de gemeente vooropstaat. Zo heeft u er al voor gekozen dat de gemeente niet verdeeld gaat worden over meerdere gemeenten.

In hoofdstuk 5 schrijft u: Brummen is een kleinschalige gemeente met ruim 21.000 inwoners, verdeeld over zes dorpskernen. Onze schaal is overzichtelijk, de lijnen zijn kort en de betrokkenheid van de inwoners is groot. We kennen een rijk verenigingsleven, een sterke vrijwilligersstructuur en veel initiatieven die vanuit de gemeenschap zelf ontstaan.

In Brummen wonen inwoners die rust, ruimte en kleinschaligheid belangrijk vinden. Als gemeente vinden we het dan ook belangrijk om dicht bij onze inwoners te staan. We willen niet alleen een bestuurlijke organisatie zijn, maar een betrokken partner die luistert, meedenkt en samenwerkt. Onze kleinschaligheid zien we als een kracht: het stelt ons in staat om bereikbaar en toegankelijk te zijn, met korte lijnen tussen de inwoners, organisaties en de gemeente.

Wij zijn het hier volledig mee eens en vinden dan ook dat deze betrokkenheid bewaard moet blijven en dat de gemeente op de hier geschetste manier dicht bij de inwoners blijft staan. De door u beschreven visie op het sociaal domein valt of staat bij de keuze die voor de fusie gemaakt gaat worden.

We zijn van mening dat dit gewaarborgd kan worden indien een fusie met een gemeente tot stand komt waar, net zoals in de gemeente Brummen, de betrokkenheid met de inwoners en focus op kleine kernen al voorhanden is.

Advies: De MAR adviseert om de sterke sociale betrokkenheid van de inwoners en de rol de gemeente dicht bij de bewoners als zwaarwegend mee te nemen in de keuze van de fusiepartner, zodat de nieuw te vormen gemeente de erfenis van de gemeente Brummen kan en wil uitbouwen volgens de in deze nota beschreven visie.

Bijlage: tekstuele opmerkingen

P14: De gemeente Brummen is 4% sterker vergrijsd dan gemiddeld Nederland. In de conceptversie stond dat de grijze druk 49,3% is ten opzichte van 35,7% landelijk gemiddelde, dit is bijna 14 procentpunten.

P17: Hier staat: Meedoeninbrummen.nl. Het is <https://www.doemeeinbrummen.nl>

P32: Gebruik bij situatieschets 1 niet het woord 'stad', Brummen is een dorp.

P33: Bij Vrijwilligersdiensten en maatjesprojecten staat: Via Stichting Welzijn Brummen worden inwoners geholpen met vervoer. Dit is niet juist. De zelfstandige Stichting Handsaam regelt het vervoer in de gemeente Brummen.